PUBLIC LIBRARY
AUG 18 1930
ASTOR, LENOX AND TILDEN FOUNDATIONS

The Daily Hebrew Journal

אונזערע טעלעפאן נומערן זענען 6830 6831 טריניטי

דער אידישער זשורנאל

אונזער אפיס איז אין 542 דאנדעס וועסט

N Y Public Library
476 Fifth Ave
NEW YORK N Y

VOLUME XVII No 7380 | Fr[iday] August 15th, 1930 | יום ו׳, כ״א אב, פרשה עקב, תר״צ. | טאראנטא, פרייטאג דער 15־טער אויגוסט, 1930. | PRICE THREE CENTS

אידישע פרוי פון איטאליענישן בוטלייגער-קעניג ערמארדעט

איהר אידישער מאן וואוינט אין טאראנטא. — זיי האבען זיך געשיידט מיט זיבעצעהן יאר צוריק, און זייט דאן האט זי געוואוינט מיט׳ן איטאליענער. — פלעגט אפט באזוכען איהר פארהיידאטע טאכטער פון אידישען מאן אין טאראנטא. — איטאליענער איז געווען באקאנט אלס „בוטלייגער קעניג“, און מען גלויבט דאריבער, אז זי איז געפאלען א קרבן פון „גענגסטערס“. — איטאליענישער מאן ארויס אומבאשעדיגט.

אידישער מאן דאנקט גאט וואס ער וועט איצט קענען הייראטן בעזעצליך

דאס אויבערשטע בילד צייגט מרס. ראקא פעררי, די אידישע פרוי פון דעם איטאליענישען „בוטלייגער־קעניג“. אין צירקעל איז דאס בילד פון איהר מאן.

האמילטאן, אויגוסט 14.

בעסי, די אידישע פרוי פון דעם איטאליענישען „בוטלייגער־קעניג“ ראקא פעררי, איז דערמארדעט געווארען נעכטען באגינען, ווען זי האט זיך אומגעקעהרט צוזאמען מיט איהר איטאליענישען מאן פון א „קארטען־פארטי“, אין דער הויז פון איהר מאנ׳ס קוזין, מייק סוירדזש, וועלכער וואוינט אויף בעי סט. נארט.

מען האט פארבראכט צוזאמען ביז שפעט נאך האלבער נאכט, און נאכדעם האט זיך בעסי מיט איהר מאן אריינגעזעצט אין איינעם פון זייערע לוקסוס־רייכע אויטאמאבילען, און זיי זענען אוועקגעפאהרען צו זיך אהיים אויף 166 בעי סטריט סאוט. זייער היים איז אן אמת׳ער פאלאץ. אין גאראדזש האבען זיך געפונען עטליכע אנדערע קארס, און ווי עס ווייזט אויס, זענען איינער פון די דאזיגע קארס געלעגען עטליכע באנדיטען וועלכע האבען געהאט א האס אויף דעם „קעניג־בוטלייגער“, און זיי האבען זיך דאריבער געוואלט מיט איהם אפרע־כענען.

נאכדעם ווי זיי האבען אריינגעפיהרט זייער קאר אין גאראדזש, האט פעררי געזאגט צו זיין פרוי, אז זי זאל אריינגעהן אין הויז און ער וועט דערווייל צושליסען דעם גאראדזש. זי איז אוועק מיט דעם הינטערשטען אריינגאנג דורכ׳ן קיך, און דער מאן האט איהר באלד נאכגעפאלגט. ווען זי האט אבער דערגרייכט די ערשטע טרעפלאך וועלכע פיהרען צו דער קיך, האט זיך פלוצלונג דערהערט אין דער פינסטערניש פון דער נאכט א קראך פון א ביקס, און א פרויען־געשריי האט תיכף נאכגעפאלגט.

מרס. בעסי איז געטראפען געווארען מיט א קויל ארום הארץ. באלד נאכדעם האט ווידער אמאל געקראכט אין דער פינסטערניש און ווידער איז א פארשטיקטער פרויען־ברום געקומען. פעררי איז א האלב־ווילדער צוגעלאפען צו איהר און האט זי אנגעהויבען אריינשלעפען אין קיך אריין, אבער זי איז פלוצלונג אנידערגעפאלען לעבען זיינע פיס, און איידער וואס ווען, איז זי שוין געווען טויט.

אזוי שנעל ווי דער „דזשאב“ איז געווען געענדיגט, האבען די באנדיטען — מען גלויבט אז עס זענען געווען דריי מערדער — אנטלאפען צו א נאהענטען אויטאמאביל וועלכער האט אויף זיי געווארט, און זיי זענען אנטלאפען.

די דערמארדעטע פרוי האט בעת מעשה געטראגען אויף זיך א ווערטפולע ווייסע זיידענע דרעס מיט א סך קאסטבארע צירונג אויף די הענט און אויפ׳ן האלז. מען האט פריהער געדענקט אז די די באנדיטען זענען אויסען געווען צו צו־נעהמען איהר צירונג, אבער שפעטער האט זיך ארויסגעוויזען, אז זי איז געפאלען א קרבן פון א „געהיימער האנט“ אלס רעזולטאט פון א מלחמה אין דער אונטערוועלט. מען האט הפנים געציעלט צו טויטען איהם אויך, אבער בלויז דורך א נס איז ער ארויס אינגאנצען אומבאשעדיגט.

בעת דער מארד איז דורכגעפיהרט געווארען זענען געזעסען אין פעררי׳ס הויז עטליכע איטאליענער, אבער צו כאפען די באנדיטען איז געווען פאר זיי אונמעגליך. שכנים פון די ארומיגע הייזער האבען דערזעהן דריי באנדיטען אנטלויפען באלד נאך דער שיסעריי.

מייק סוירדזש, פון וועמענ׳ס הויז זיי זענען געקומען נאך א „קארטען־פארטי“, איז דעם זעלבען טאג פאר׳משפט געווארען צו דריי חדשים אין „חד־גדיא“, פאר איבערטרעטען דעם משקה־געזעץ, און פעררי איז אויפגעטראטען אלס עדות אין דעם טרייעל. די פאליציי איז דאריבער חושד אז אפשר האט סוירדזש געהאט א וועלכען עס איז מאטיוו צו זיין אין כעס אויף פעררי׳ן.

די פאליציי איז יעדענפאלס גאנץ אקטיוו דערווייל צו אויסגעפינען ווער עס איז פאראנטווארטליך פאר דעם טויט פון דער מרס. ראקא פעררי.

גאט צו דאנקען זי איז טויט, זאגט ערשטער מאן.

זי איז געשטארבען מיט דעם טויט וואס זי האט באדארפט שטארבען, און גאט צו דאנקען, וואס זי איז שוין טויט, האט ערקלעהרט איהר ערשטער אידישער מאן, צו א צייטונגס פארשטעהער, וועלכער האט איהם געפרעגט, וואס ער ווייסט וועגען דער פאסירונג.

דער ערשטער מאן, איצט א באוואוסטער געשעפטס מאן אין שטאדט, און וועמענס נאמען עס ווערט ניט פארעפענטליכט צוליעב געוויסע אורזאכען, האט ערקלעהרט, אז ער ווייסט ניט וועגען איהר, אז ער קען ניט דעם מאן מיט וועלכען זי האט געוואוינט, און אז ער האט איהר ניט באגעגענט די גאנצע זי־

(פארזעצונג אויף פייגעש 5)

46 מיינערס אומגעקומען אין עקספלאזיע

פרינסטאן, ב. ק., אויגוסט 14.

אלעס רעזולטאט פון א גאז עקספלאזיע וואס האט היינט פאסירט אין דער מיינע נומער 4 אין בלעיקבורן, בריטיש קאלומביא, זענען 46 מיינערס פארשאטען געווארען לעבעדיגערהייט, און מען ווייסט ניט אויב זיי לעבען אדער ניט.

צוויי טויטע קערפערס זענען שוין ביז איצט ארויסגעצויגען געווארען, און פאר די איבעריגע ווערט אריינגעפאמפט פרישע לופט כדי צו אויפהאלטען זיי ביים לעבען.

קוויבעקער שטעדטעל אינגאנצען אפגעברענט

מעססאן, קוויבעק, אויגוסט 14.

פון פינף ביז זעקס הונדערט פערזאן זענען געבליבען אהן א דאך איבער׳ן קאפ, אלס רעזולטאט פון א שרפה וואס האט פארניכטעט דאס גאנצע שטעדטעל מעססאן, קוויבעקער פראווינץ. דאס שטעדטעל געפינט זיך 21 מייל פון אטאוואַ.

איינער פון 20 זענען ארבייטסלאז אין אמעריקע

וואשינגטאן, אויגוסט 14.

פינף פון יעדע הונדערט אמעריקאנער ארבייטער זענען ארבייטסלאז, וואס דאס מיינט פונקט דאס זעלבע ווי איינער פון יעדע 20 איז ארבייטסלאז. דאס באווייזט דער צענזוס וואס איז גענומען געווארען דעם 1־טען אפריל פון היינטיגען יאר.

היינט איז די ארבייטסלאזיגקייט אין אמעריקע פיעל גרעסער ווי זי איז געווען מיט עטליכע מאנאטען צוריק.

לינדבערג וועט היינט פרעזענטירט ווערען מיט א מעדאל

וואשינגטאן, אויגוסט 14.

א ספעציעלער קאנגרעשאנעל מעדאל פון $1,500 וועט מארגען (היינט) צוגעשפילעט ווערען אויף דער ברוסט פון טשארלז לינדבערג דורך דעם פרעזידענט פון די פאראייניגטע שטאטען, הערבערט הואווער.

היינט ווערט דערעפנט קאנווענשאן פון באר אסאסיאיישאן

אין ראיאל יארק האטעל ווערט היינט דערעפנט די יערליכע קאנווענשאן פון דער קענעדיען באר אסאסיאיישאן, און די קאנווענשאן וועט מארגען געשלאסען ווערען.

עטליכע הונדערט דעלעגאטען און געסט פון ענגלאנד, פראנקרייך און די פאראייניגטע שטאטען זענען ספעציעל געקומען צו ביווואוינען די קאנווענשאן. צווישען די געסט זענען פאראן די גרעסטע אייראפעאישע און אמעריקאנער יוריסטען.

אידישע שוועסטער באגעגענען זיך, נאכדעם ווי זיי האבען זיך ניט געזעהן 35 יאר

א אידישע פרוי אין טאראנטא, מרס. חוה גילמאן, וועלכע וואוינט מיט איהר פאמיליע אויף 855 קאלעדזש, האט זיך נעכטען באגעגענט מיט איהר שוועסטער וועמען זי האט ניט געזעהן 35 יאר. ביידע שוועסטער האבען זיך צעשיידט אין זייער שטעדטעל, גראדנער גובערניע, און זינט דאן האט איינע ניט געוואוסט וואו די אנדערע געפינט זיך.

ביז אין טאראנטא איז אנגעקומען א וואדעוויל אקטריסע, וועלכע איז די טאכטער פון דער אנדערער שוועסטער, און מיט דער הילף פון א סיטי־דירעקטארי האט זי אויסגעפונען איהר מומע. נעכטען האבען זיך ביידע שוועסטער ארויפגעפאלען אויף די העלזער נאך 35 יאר ניט זעהן זיך.

די אנדערע שוועסטער וואוינט אין וואוסטער, מאסס., און הייסט מרס. י. סאוואצקי.

מופטי רופט גענעראל סטרייק אויף 23־טען אויגוסט

דער סטרייק ווערט גערופען צו דער געלעגענהייט פון ערשטען יארצייט פון אויגוסט־געשעהענישען. — פראטעסטירען פאר אומבייטונג פון אורפאלי׳ס טויט־אורטייל אויף צעהן יאר געפענגעניש. — מופטי אן דער שפיץ פון סטרייק.

אראבישע עקז. פאדערט לעבנסלענגליכע געפענגעניש פאר אורפאלי׳ן

ירושלים, אויגוסט 14.

דער מופטי און זיין אראבישע עקזעקוטיווע וועלכע זענען פאראנטווארטליך פאר אלע בלוטיגע אונארדנונגען אין ארץ־ישראל, האבען פאר א נאווינע ווידער געלאזט וויסען, אז זיי גרייטען זיך צו פראקלאמירען א גענעראל סטרייק אין פאלעסטינע אויף דעם 23־טען אויגוסט, וועלכעס פאלט אויס לויט דעם אלגעמיינעם קאלענדאר, אלס דער ערשטער טאג וואס אין ארץ־ישראל האבען אויסגעבראכען די אונרוהען לעצטען יאר.

די הויפט אורזאך וואס האט געטריבען דעם מופטי און זיין עקזעקוטיווע צו רופען אויף א נאווינע א גענעראל־סטרייק אין ארץ־ישראל, איז צוליעב דעם אומגעביטענעם טויט־אורטייל פון דעם פאר־משפט׳ן אידען יוסף מזרחי אורפאלי, וועלכער האט באקומען צעהן יאר תפיסה אנשטאט טויט־שטראף.

די אראבישע עקזעקוטיווע מיט דעם מופטי בראש, טענה׳ן, אז דערמיט וואס אורפאלי׳ן איז געשענקט געווארען דאס לעבען, איז דערמיט באגאנגען געווארען א ראסען־אקט געגען די אראבער, וועמעס דריי פארמשפט׳ע באנדיטען זענען הינגעריכטעט געווארען דעם 17־טען יוני, און נאך 21 אראבער האבען באקומען לע־בענס־לענגליכע געפענגעניש אלס אומבייט אנשטאט טויט־שטראף.

די אראבישע עקזעקוטיווע פאדערט דאריבער, אז כדי ענגלאנד זאל זיין גערעכט צו זיי, די אראבער, זאל אורפאלי קריגען געפענגעניש אויפ׳ן גאנצען לעבען, אנשטאט צעהן יאר. דער גענעראל־סטרייק איז גערופען געווארען מיט דעם צוועק כדי צו ווייזען ענגלאנד ווי שטארק אויפגעבראכט די אראבער זענען צוליעב דעם „דיסקרימינאציע־אקט“ געגען זיי.

די אידישע באפעלקערונג אין ארץ־ישראל האט אויפגענומען די ידיעה וועגען א פרישען אראבישען גענעראל־סטרייק מיט א היבשער מאס סקעפטיציזם, ווייל זיי ווייסען פון דערפאהרונג, אז די גאנצע מעשה האט ניט קיין ממשות.

וואס אנבאלאנגט וועגען דער אראבישער פאדערונג אז אורפאלי זאל קריגען לעבענסלענגליכע געפענגעניש, ווייזט אן די אידישע פרעסע אין לאנד, אז עס איז ביז היינט ניט באוויזען געווארען פון קיינעם, דאס ער זאל ווירקליך האבען געמארדעט. אפילו דער פאליציי קאפיטאן ריגנס, און צוויי ענגלישע לופט־פליהער, האבען באשטעטיגט זיין אומשולד, דערמיט וואס זיי האבען דערצעהלט, אז זיי האבען זיך געפונען אויף דעם פלאץ אין דער צייט וואס איז אנגעגעבען געווארען, אז אורפאלי האט דורכגעפיהרט דעם מארד.

די רעגירונג גרייט זיך צו אננעהמען געהעריגע מיטלען צו אויפהאלטען רוה און ארדנונג אין לאנד אונטער אלע אומשטענדען, אויב א גענעראל סטרייק זאל פון די אראבער ווירקליך ארגאנזירט ווערען אויף דעם 23־טען אויגוסט.

אנטיסעמיטישער פירער אין רומעניע קאדריאנו, באפרייט

בוקארעסט אויגוסט 14.

דאס געריכט האט היינט געפונען אינגאנצען ניט־שולדיג און האט באלד באפרייט דעם אנטיסעמיטישען פיהרער און ארגאניזירער פון דער קוזיסטישער סטודענטען־ארגאניזאציע „די אייזערנע וואך“, זעליא קאדריאנו, געגען וועמען עס זענען געווען קלאגען, אז ער האט אויפגעהעצט די צעיושטע בויאנעס פון קוזא׳ס חדר צו מארדען און פאגראמירען אידען.

קאדריאנו איז געווען דער, וואס האט געדרוקט און פארשפרייט אנטיסעמיטישע העצע־בלעטלאך צווישען די אוניווערזיטעט סטודענטען רופענדיג זיי לעצטען מאנאט צו דערמארדען דעם רומענישען עקטינג אינערן מיניסטער, און אויך צו אויסרייניגען רומעניען פון אידען.

ער איז גע׳משפט געווארען פון ריכטער ניקולעסקו, וועלכער איז דווקא געווען באקאנט אלס אן אויפריכטיגער מענש. מ. סטאנקעסקו איז געווען פראקוראר. דער באשולדיגטער האט זיך באזארגט מיט צוויי אדוואקאטען, וועלכע האבען אנגעווענדעט אלערליי יורידישע טריקס צו ריינוואשען זייער קליענט.

מען גלויבט, אז די באפרייאונג איז צו פארדאנקען דעם פחד וואס די קוליגאנעס האבען אנגעווארפען אויפ׳ן לאנד, אז זיי וועלען חרוב מאכען דעם דזשייל אויב זייער פיהרער וועט פאר׳משפט ווערען.

„עמעס“ זאגט אז בירא־בידזשאן וועט ווערען א אידישע רעפובליק

ניו יארק, אויגוסט 14.

צום „מארגען זשורנאל“ ווערט באריכטעט, אז דער אידיש קאמוניסטישער „עמעס“ פון מאסקווע איז איצט ארויס מיט א שטיקעל סענזאציע וועגען בירא בידזשאן, וועלכע איז קענטיג געציעלט אלס ענטפער צו די אידישע צייטונגען פון אמעריקע, וואס האבען געבראכט א ידיעה, אז די אידישע קאלאניזאציע אין בירא בידזשאן איז באנקראט, און זי וועט אויפגעגעבען ווערען.

ניט נאר וועט בירא בידזשאן ניט אויפגעגעבען ווערען, זאגט דער „עמעס“, נאר זי וועט בקרוב ווערען דער צענטער פון אידישער קאלאניזאציע און אינדוסטריאליזאציע אין סאוועט רוסלאנד.

ניט ווייניגער ווי פופציג טויזענט אידישע ארבייטער, זאגט דער „עמעס“, וועלען דארטען באזעצט ווערען אין פארלויף פון די נעקסטע פינף יאר, און די באזעצטע וועלען זיין ניט בלויז אקערבויער, נאר אויך אינדוסטריעלער, בעלי־מלאכות און לויין ארבייטער.

נאך וואס, זאגט דער „עמעס“, עס איז אויך באשלאסען געווארען צו ארגאניזירען בירא בידזשאן אלס באזונדערען אדמיניסטראטיווען און עקאנאמישען דיסטריקט, וועלכער וועט שפעטער פארוואנדעלט ווערען אין א נייעם אידישען ראיאן, לויט דעם אורשפרונגליכען פלאן פון א אידישער רעפובליק.

דיזער באשלוס איז אנגענומען געווארען נאכדעם ווי מען האט דערהאלטען א ספעציעלען באריכט וועגען בירא בידזשאן פון דער „פאלנאמערד“ קאמיסיע, וועלכע האט געמאכט א גענויע אונטערזוכונג וועגען דער גאנצער פראגע, און צוגעגרייט א נייעם פלאן פון קאלאניזאציע וועלכע ווארפט די אחריות פאר דער גאנצער ארבייט אויף דער רעגירונג אנשטאט, ווי ביז אהער, אויף „געזערד“.

דער „עמעס“ פארשפרעכט צוצושטעלען מעהר סענזאציאנעלע פרטים וועגען דיזען פלאן אין דער נאהענטער צוקונפט.

די פריהערדיגע דערמאנטע קאמיסיע ערקלעהרט אגב אין איהר באריכט, אז די ארבייט ווי זי איז אנגעפיהרט געווארען ביז אהער טויג ניט.

נעמט זיך דאס לעבען ווייל זי האט פארגיפטעט שווינגער

סארניא, אויגוסט 14.

מרס. מערי ג. ריטשארדסאן, וועלכע איז דא געזעסען ארעסטירט אין דעם לעמבטאנער קאונטי דזשייל, אויף א קלאגע פאר פארגיפטען איהר שווינגער, קעטרין א. ריטשארדסאן, 73 יאר אלט, איז געפונען געווארען טויט אין איהר קאמער. עס איז נאך דערווייל ניט פעסטגעשטעלט געווארען פון וואס זי איז געשטארבען.

געגען איהר האט אויך געוואלט געלייגט ווערען א קלאגע, אז זי איז פאראנטווארטליך פאר דעם טויט פון איהר יונגען מאן.

שולען-צוזאמענפאר אין סיראקיוז עפענט זיך מארגען

סיראקיוז, אויגוסט 14.

מארגען, שבת אווענט, עפענט זיך אין סיראקיוז דער צוזאמענפאהר פון די אידישע פאלק שולען פון אידישען נאציאנאלען ארבייטער פארבאנד און פועלי־ציון. דער צוזאמענפאהר וועט אנהאלטען 3 טעג, זונטאג, מאנטאג און דינסטאג, און לויט די פארבארייטונגען און פראגראם פון דער קאנפערענץ, דערווארטען די שולען גאר גרויסע רעזולטאטען.

צום צוזאמענפאהר קומען פארטרעטער פון די פארשידענסטע פונקטען פון לאנד. עס ווערען דערווארטעט א הונדערט דעלעגאטען פון די שולען, אויסער דער גרויסער צאהל געסט, וואס וועלען קומען קיין סיראקיוז צו דעם צוזאמענפאהר.

שבת אווענט וועט זיין די דערעפענונג אין דעם גרויסען אדיטאריום פון דעם טעמפעל פון דער „סאסייעטי אף קאנקארד“. עס וועט אויך דורכגעפיהרט ווערען זעהר א רייכע פראגראם אין וועלכער עס וועט זיך באטייליגען דער באריהמטער אידישער ארטיסט אנאטאל ווינאגראדאוו, וואס קומט ספעציעל פון ניו יארק צו דעם אווענט. די דערעפענונג וועט באגריסט ווערען פון די אנגעזעהנסטע פיהרער פון די פאלק שולען, און אויך באוואוסטע אידישע קולטור טוער.

עס ווערט אויך דערווארט א גרויסע דעלעגאציע פון טאראנטא, מאנטרעאל און וויניפעג.